

eene gelijke afwijking voor. Van *P. brassicae* heb ik nog geene inlandsche exemplaren gezien, wel van *P. rapae* (Amsterdam, Augustus 1929).

2. *Pyrameis cardui* ab. *sexiespupillata* Verity. Beschreven in „The Entomologist's Record”, 1919, p. 198, en gekenmerkt door het bezit van eene extra witte vlek bij de voorvleugelpunt, overeenkomende met de onderste vlek bij *Pyrameis atalanta* L. VERITY kende slechts ♀♀, die deze afwijking vertoonden. In België daarentegen werden slechts ♂♂ aangetroffen. Ook deze vorm behoort tot onze fauna. In mijn bezit is een ♀, gekweekt uit eene te Amsterdam gevonden rups, uitgekomen 20-7-26. De overeenkomst met *P. atalanta* gaat zoo ver, dat VERITY zelfs een ♀ bezat, dat bovendien ook nog het witte vlekje vertoonde in den oranje band, dat bij de ♀♀ van *P. atalanta* zoo vaak in den rooden dwarsband te zien is en welke afwijking hij ab. *septiespupillata* noemde. Hiervan heb ik nog geen inlandsche exemplaren gezien. Ook uit België zijn ze nog niet bekend, wèl echter uit Noord-Frankrijk. Vermoedelijk is ze toch wel in Nederland aan te treffen.

3. *P. cardui* ab. *ocellata* Rbl. is de in KEER, p. 94, foutief genoemde ab. *kershawii* M'Coy, met blauw gekernde zwarte vlekken langs den achterrand der achtervleugels. De ab. *kershawii* is een Australische vorm. Aan de door KEER genoemde vindplaatsen (p. 417 en 473) kan ik nog toevoegen: Diemen, 16-8-1921.

Amsterdam, Januari 1930.

B. J. LEMPKE.

Acarologische Aanteekeningen CII.

Typhlodromus cucumeris nov. spec. Te midden van talrijke *Tetranychus*, op *Cucumis melo*, Buré (Meurthe et Moselle), Sept., Dr. F. HEIM legit.

Femina. Lang 385, breed 175 μ . Is dus ruim 2 \times langer dan breed, heeft bijna parallelle zijden, is achter rond, en tusschen coxae I en II zeer duidelijk ingedrukt. Het rugschild is overal door een smallen band weeke huid omgeven, alleen achteraan zichtbaar geschubd (schubben aldaar bijna hexagonaal), met 17 paar borsteltjes, waarvan

een paar, aan den achterrand, zoo lang als femur IV; daarvóór een paar zoo lang als tibia IV; tusschen deze twee paren, een weinig extern; een paar dito. — Het scutum sternale met 3 paar borsteltjes; de setae metasternalia in de weeke huid; het genitale klein, trapezoidaal, $1\frac{1}{2} \times$ langer dan breed, achter breeder dan vóór; ventrianale \pm trapezoidaal, $1\frac{1}{2} \times$ langer dan breed, vóór breeder dan achter; achter rond. In de weeke huid nog 4 paar borsteltjes, waarvan het achterste paar zoo lang als genu IV. — De peritremata worden tusschen coxae I en II dorsaal en reiken even voorbij het midden van coxae I. — Tarsi IV met tastborstel; deze zoo lang als tibia IV. — De twee inwendige, kogelvormige blazen zijn in dit individu gevuld met eene vloeistof, die het licht sterker breekt dan acidum lacticum; dat is nog geen bewijs, dat de vloeistof eene soort van olie is.

Typhlodromus foenilis nov. spec. Op een hooizolder, Franeker, Juli, Dr. DAUDET misit. Waarschijnlijk door den wind daar verzeild geraakt; want het dier was chlorophylgroen.

Femina. Lang 384, breed 206 μ . Elliptisch, vóór de schouders slechts zeer weinig ingedrukt. Rugschild door een smallen band weeke huid omgeven; schubben groot en rond; 18 paar borsteltjes, waarvan het langste paar voorbij den achterrand uitsteekt; dit paar is niet langer dan tibia III. De peritremata worden achter coxae I dorsaal en reiken tot bijna aan de setae verticales. — Scutum sternale (zeer waarschijnlijk) met 2 paar borsteltjes; er zijn dus 4 zeer kleine metasternalia. Genitale achter iets verbreed en recht afgesneden. Ventrianale bijna 7-hoekig, iets langer dan breed, achter rond, met 5 paar borsteltjes + de seta postanal. Peritrematalia zeer smal, naar achteren toegespitst en niet verder reikend dan de centra der foveolae pedales IV. In de weeke huid 3 paar borsteltjes. — Tarsi I opvallend fijn behaard; tarsi IV met niet-opvallenden tastborstel.

Typhlodromus reticulatus nov. spec. Op *Calluna vulgaris*, Wageningen, Oct., VAN GIERSBERGEN legit.

Femina. Lang 412, breed 232 μ . Breed-ovaal; top naar voren. Slechts ter weerszijden van het rugschild is een zeer smalle band weeke huid zichtbaar. Rugschild met scherpomrande schubben, daardoor fraai netvormig geteekend, met 17 paar borsteltjes, waarvan een paar aan den achter-

rand zoo lang als genu IV; daarvóór een paar zoolang als trochanter palpi. — Wel draagt het scutum sternale 3 paar borsteltjes, maar het 3e paar staat op een paar zeer kleine schildjes, die met het sternale samenhangen. Zulk een sternale is dus intermediair tusschen een met 2 en een met 3 paar borstels. Twee langwerpige metasternalia. Het genitale breed, achter de coxae IV nog breeder; het niet-membraneuse gedeelte heeft een opvallend donker gekleurde mediane, interne spits. Ventrianale afgerond-driehoekig, nóg breeder dan het genitale, met 3 paar borsteltjes + de seta postanalis. In de weeke huid nog 4 paar borsteltjes, waarvan het achterste paar dikker en zoo lang als trochanter palpi. De ruimte extern van de coxae is door één groot schild ingenomen, waarin het peritrema, dat achter coxae I dorsaal wordt en vóór de setae verticales eindigt — Tarsi IV met tastborstel; deze is zoo lang als genu IV. — Zeer goed zichtbaar waren hier de twee inwendige blazen met klok-vormig tusschenstuk.

Typhlodromus similis (C. L. Koch 1839). Synoniemen: *Zercon similis* C. L. KOCH 1839 (Deu. Crust. Myr. Arachn. 27. 6; Nph. II); *Zercon ovalis* C. L. KOCH 1839 (l. c. 27. 11; ♂); *Zercon pallens* C. L. KOCH 1839 (l. c. 27. 12.; Nph. I); *Zercon obtusus* C. L. KOCH 1839 (l. c. 27. 13.; ♀); *Sciulus truncatus* OUDMS. 1905 (in: Ent. Ber. v. 2. n. 25. Sept. 1905. p. 8.; ♀).

Larva. In de Ent Ber. v. 4. n. 88. Maart 1916. p. 266. noemde ik eene Larva, afkomstig uit een nest van *Plagiolepis longipes* (Formicide), Middel-Java: *Sciulus similis* C. L. KOCH. Ik geloof goed gedetermineerd te hebben. — Lang 140, breed 88 μ . Afgerond-ruitvormig. Zeven paar borstels, waarvan de 2 schouderborstels recht en zoo lang als tarsus III zijn, en de 2 achterrandsborstels ver van elkander staan; zoo lang als poot II en sterk gebogen zijn, en bijna een cirkel vormen. Genu en tibia III met tastborstel: deze zoo lang als de schouderborstel. — Mandibels als bij het ♀.

Nympha I. Lang 248, breed 175 μ . Bijna langzeshoekig. Twee rugschilden. Het voorste met 7 paar borstels, waarvan 2 paar lange; het voorste paar 2 \times zoo lang als tarsus III; de schouderborstels zoo lang als tarsus I. Achterrugschild

2 × breeder dan lang, vóór bijna recht, overigens afgerond, met 5 paar borsteltjes, waarvan 2 paar zoolang als femur IV. In de weeke huid 2 kleine, ronde intermediaire schildjes en 3 paar borsteltjes (1 aan de schouders). Genu en tibia III en IV met sterke tastborstels; tarsus IV met nog langeren. — Mandibels als bij het ♀; malae interiores kort, vóór rond.

Nympha II. Lang 340, breed 220 μ . Afgerond-langvijfhoekig. Rugschild met 16 paar borstels, waarvan 5 paar in het oog vallen: 2 vertikaalborstels, zoo lang als trochanter I; 2 langere kort daarachter, maar verder van elkander af; 2 nog langere aan de schouders; 2 nog langere, ver naar achteren; 2 nog langere aan den achterrand; deze zoo lang als tibia + tarsus IV. — De peritremata worden achter coxae II dorsaal en reiken tot coxae I. — Epistoom konvex. Mandibels als bij het ♀. Malae interiores kort, stomp. Hypostoom met 7 dwarsrijen van tandjes: 3. 2. 2. 2. 2. 6. 6. (Deze 6 vormen een \wedge). — Tastborstels op genua I, II, III, IV, tibia III (kort) en IV, tarsus IV.

Femina. Voldoende beschreven in Arch. f. Naturg. v. 81. 1915. A. 1. p. 156.

Mas. Lang 367, breed 220 μ . Elliptisch; vóór de schouders een weinig ingedrukt; achter niet afgestompt, maar rond. Vóór het rugschild, van schouder tot schouder, een smalle band weeke huid. Achter het achter afgestompte rugschild een cirkelsegment weeke huid. 17 Paar borsteltjes, waarvan 5 paar lange als bij de *Nympha* II, maar langer, vooral de 2 aan den achterrand. — Peritremata als bij het ♀. — Sterni-metasterni-genitale de ruimte innemend tusschen de foveae pedales II-IV. Peritrematalia en ventriale vormen te zamen één schild, dat achter voorbij het achter afgestompte rugschild reikt (vandaar, dat het ♂ achter niet afgestompt, maar rond is), met 6 paar borsteltjes, waarvan 2, ter zijde van den anus, voorbij den achterrand uitsteken. Vóór den anus 2 poriën. — Epistoom zeer laag, als bij het ♀. *Digitus fixus* zonder haak aan het eind, wèl met de rij van 10 stompe tandjes. *Digitus mobilis* zwaar gebouwd, zonder tandjes, draagt ventraal, in het midden, den beweeglijken spermatophorendrager, die, in rust, blijkbaar achterwaarts tusschen de 2 cornicula gedragen wordt.

Deze staan ver van elkander af. Malae interiores 4 in getal, alle toegespitst; de submedianen zoolang als de cornicula. — Tastborstels op genu en tibia I, genu II, genu, tibia en tarsus IV.

Deze soort is zeer algemeen. Ik bezit haar, gevonden in een mierennest, in rotte bladen, op *Cucumis melo*, *Juniperus sinensis*, *Chamaecyparis lawsoniana*, *Heliotropium corymbosum*, *Tilia platyphyllos*, *Galium arenarium*; Maart tot November; Nederland, Frankrijk, Italië, Pruisen, Beijeren, Oostenrijk en Java.

Dinychella asperata Berl. 1888. BERLESE beeldt in Ac. Myr. Scorp. Ital. fa. 51. n. 9. eene soort af, die hij als een ontwikkelingsstadium van *Dinychus* KRAM. 1882 beschouwt (een genus der *Uropodidae*). In 1917 publiceert hij zijn *Intorno agli Uropodidae* (in Redia, v. 13. p. 7—16). Daarin wordt *Dinychella* niet genoemd; evenmin vindt men daarin eene verklaring van dat feit. Blijkbaar heeft BERLESE ingezien, dat *Dinychella* geen Uropodide is. Inderdaad, dit genus bezit eene seta postanalis, behoort dus tot de Cohors *Gamasides* LEACH 1814. Maar tot welke Familie? — Liggen de stigmata werkelijk achter coxae IV???

Cynorhaestes Herm. 1804. Uit alles, wat HERMANN, Mém. apt. p. 12. 15. 63. van dit genus zegt, blijkt, dat het synoniem is aan *Ixodes* LATR. 1795. — P. 63: „Les grandes espèces de mites qui vivent sur d'autres animaux, surtout les mammifères, ont été de tout temps distinguées des autres sous les noms de KROTOON, *ricinus*, *reduvius*, tiques. L'espèce la plus commune est celle qui se trouve sur les chiens, les martes, etc., et qui pour celà a reçu le nom de KUNORHAISTÈS (v. Aristot. *Hist. anim.* V. 31), ce qui signifie qui tourmente ou vexe les chiens. J'ai conservé ce nom pour désigner particulièrement le genre dont je vais m'occuper”.

Mij dunkt, duidelijker kan het niet. Hij vereenigt in het genus *Cynorhaestes* alle hem bekende teken. Evenwel, LATREILLE vereenigde reeds in 1795 alle hem bekende teken in het genus *Ixodes*. Derhalve: *Cynorhaestes* HERM. 1804 is synoniem met *Ixodes* LATR. 1795.

Nog iets: HERMANN kiest den naam *Cynorhaestes*,

omdat deze naam door ARISTOTELES en door anderen na hem („de tout temps”) gegeven werd aan „l'espèce la plus commune. . . . qui se trouve sur les chiens, les martes, etc.” — Welnu, dat is *Ixodes reduvius* (L. 1758). — Ofschoon HERMANN niet uitdrukkelijk verklaart, dat hij genoemde soort tot type kiest, leest men toch tusschen de regels, dat dat zijne bedoeling was. — Bovendien wordt in zijn eigen werk, l.c.p. 65, de soort, „qui se trouve sur les chiens, les martes, les cerfs”, „Le ricin, ricinus” genoemd, en citeert hij daarbij DE GEER, *Mém. Ins. v. 7. p. 101. t. 6. f. 1-8.* Dat is: *Ixodes reduvius* (L. 1758). Doch ook LATREILLE koos *Acarus reduvius* L. 1758 tot type voor zijn genus *Ixodes* (zie OUDEMANS, *Krit. Hist. Overz. d. Acarologie, II. p. 144.*) — Hebben twee genera dezelfde soort tot type, dan zijn zij synoniem, zelfs indentiek. Derhalve: *Cynorhaestes* HERM. 1804 is synoniem met *Ixodes* LATR. 1795.

Naar mijne meening heeft PAUL SCHULZE (in: *Zeitschr. f. Morph. u. Oekol. d. Tiere, v. 15. Hft. 4. 9 Nov. 1929. p. 740*) ten onrechte den genusnaam *Dermacentor* door *Cynorhaestes* vervangen.

Xenillus Rob. Desv. 1839. A. P. JACOT heeft, in *Psyche v. 36. n. 2 Febr.? 1929*, erop gewezen, dat *Xenillus clypeator* ROB. DESV. 1839 niet indentiek is aan *Notaspis castaneus* HERM. 1804, zooals door ANT. DUGÈS verondersteld werd, maar wèl aan *Notaspis tegeocranus* HERM. 1804. — De gevolgen van JACOT's ontdekking zijn: 1°. dat *Banksia* OUDMS. 1904 een synoniem wordt van *Xenillus* ROB. DESV. 1839, en 2°. dat de drie soorten: *castaneus* HERM. 1804, *pectinatus* MICH. 1885 en *paolii* OUDMS. 1913 hun genusnaam kwijt zijn. Ik stel er **Banksinoma nov. nom.** voor in de plaats, met *castaneus* HERM. 1804 als type.

Arnhem.

A. C. OUDEMANS.

Verhuisd:

G. S. A. VAN DER MEULEN, van Middenweg 110, Amsterdam O., naar van Breestraat 170, Amsterdam Z.